

ارزیابی حساسیت فیزیکی نوار ساحلی استان مازندران بر اساس شاخص حساسیت زیست محیطی (ESI)

[اسمانه رزمجووی samane . razmjooy]

[افشین دانه کار afshin . danehkar]

[رزیتا شریفی پور rozita . sharify poor]

کلید واژه ها: مناطق ساحلی، پس کرانه، نوآ، سامانه اطلاعات جغرافیایی، مازندران، شاخص حساسیت زیست محیطی

چکیده

با توجه به این که نواحی ساحلی تولید کننده منابع زیستی بوده و فرایند های حمایت کننده ای را که به طور قطع برای محیط زیست محلی، منطقه ای و جهانی مهم می باشد را در بر می گیرد لذا راهکار هدایت توسعه اقتصادی- اجتماعی در مناطق ساحلی با استفاده از کارآمدترین و سازگارترین معیارهای حساسیت گذاری مناطق ساحلی خواهد بود تا به کمک آن زمینه توسعه مدیریت موثر نواحی ساحلی با هدف تضمین حفظ و حراست، احیا و ترمیم، استفاده خردمندانه، شناخت، درک و بهره جوئی پایدار از مناطق ساحلی فراهم گردد. این واقعیت ضرورت توجه ویژه به حفاظت از مناطق ساحلی را نشان می دهد. در این تحقیق، از روش شاخص حساسیت زیست محیطی (ESI)¹ اداره اقیانوسی و هواشناسی آمریکا (NOAA)² برای طبقه بندی فیزیکی نوار ساحلی استان مازندران در برابر انتشار مواد آلاینده بویژه نفت استفاده گردید. به همین منظور محدوده مورد مطالعه در بخش خشکی کاربری های ساحلی تا فاصله 3 کیلومتر از مرز پس کرانه مورد توجه قرار گرفته است و مرز دریایی آن نیز منطبق بر خط هم عمق 10 متر تعریف گردید. سپس بر اساس مدل های ارائه شده توسط NOAA و تقسیم بندی با استفاده از سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS)³ انجام شد. نتایج بدست آمده نشان داد، از مجموع 214557/68 هکتار مساحت محدوده مورد مطالعه، 66/88 درصد پهنه ی گلی- ماسه ای، 9/13 درصد سواحل ماسه ای و شنی، 15/79 درصد ساختار انسان ساخت مستحکم، 8/02 درصد کرانه پست با پوشش گیاهی و 0/15 درصد را تالاب های ساحلی دارای بوته و خارو خاشاک تشکیل می دهد. نتایج این بررسی همچنین نشان داد حدود 84/18 درصد از مساحت سواحل استان در صورت بروز آلودگی نفتی، مواد آلاینده را در خود نگه می دارند و به راحتی پاک نمی شوند که این خود دلیلی بر توجه بیشتر به مدیریت سواحل در این استان است.

1 Environmental Sensitivity Index

2 National Oceanic and Atmospheric Administration

3 Geographic Information System